

Jak se šlo za větrem a pod paprsky Slunce - 19. února 2022

Noc z 18. na 19. února byla bouřlivá. Po 21. hodině se strhl mocný vítr, který dosahoval rychlosti až 83 km/h, doprovázený sněhovými vločkami, deštěm a kdo ví ještě čím. Burácení nad střechami domů ve Strakonících připomínalo průjezd těžkých nákladních aut nebo vlaku. Druhý den, brzo ráno, se síla větru ztlasila a pohybovala se okolo 65 km/h. Tolik část údajů z meteorologické stanice u našeho města.

Cestou od Kapsovy Lhoty k Lipovicím

Od počasí se odvíjela i účast na našem výletu. Převážná část skupinky byla mužská. A tak jsme se po příjezdu vláčku na radošovickou zastávku, dnes již zasuplovanou uniformní budkou na místo stavbičky pamatující vznik zdejší železnice, vydali ke Kapsově Lhotě. Cestou jsme se neopomněli zastavit u rybníku naproti areálu společnosti BISO (Slatina). Bohužel silný vítr a chlad zahnal vodní ptactvo někam jinam. V Kapsově Lhotě jsme si prohlédli nově ošetřený návesní rybník s vrbami seřezanými na hlavu. U kapličky zasvěcené sv. Ludmile se k nám přidala další účastnice, obyvatelka obce. To jsme již byli všichni. Naše další cesta směřovala ke drobné kapličce s ukřížovaným Kristem, která stojí při polní cestě „Na Vršcích“. Zde se nám pod kameny podařilo nalézt tři jedince slimáčka polního. Na jejich zabarvení bylo poznat, že podmínky jsou zde vskutku zatím nehostinné. Dále drobného, černého pavoučka a jednoho jedince mravence obecného.

Po několika krocích bylo nad polem v místě zvaném Pod Lipovicím možno pozorovat proti větru plachtící káni lesní. Na kraji Lipovice, v lese jsem si všiml zajímavých výhozů balvanů biotické ruly u kořenů smrků. Dlužno poznamenat, že pohled odtud z kraje lesa, za naše záda, byl snímkem strakonické pánve s obzorem na katovický kostel sv. Filipa a Jakuba a vzdálenější Katovickou horu. Zde jsme s p. Peckou zavzpomínali na příběhy a pověsti Strakonicka nebo vzdáleného Železnorudska. Třeba na světýlka u Katovic nebo staré obyvatele okolí Železné Rudy. Každý po svém.

Les Lipovice nás na nějakou dobu skryl před nárazy větru, a tak jsme pohodlně došli do Zadních Ptákovíc. Kromě stáda koz a ovcí u jednoho stavení nás zaujaly dva mohutné duby stojící ve stráni nad jedním domem. Malá náves Zadních Ptákovíc je obohacena o kapličku zasvěcenou snad sv. Vojtěchu. Pod ní je několik křížů, z nichž poslední se nalézá u rybníka „zrevitalizovaného“ v roce 2021. Snad do podoby okulibé pro lidi. Jak to bude dříve s hojnými obojživelníky, ukáže čas. A že jich tu je nebo bylo pozhnaně. Silnice, která pokračuje do Nebřehovic, je občas lemována výskytem ovocných stromů.

Samotná obec Nebřehovice zaujme některými staveními. Např. na jednom z nich je pamětní deska agrárního politika Františka Machníka a nedaleko ní je malá cedulka na lípě srdčité vypovídající o

jejím stáři. Zajímavý je též návesní rybníček. V době naší návštěvy překvapil velice hojným výskytem perlooček, snad hrotnatek obecných. Pan Pecka ve vodě zpozoroval rychlého příkopníka rýhovaného. Za chvíli postávání se dále podařilo spatřit velké, pářící se potápníky vroubené, znakoplavky obecné a drobnější klešťanky. Lehký seškarab nánosu na stěnách nádrže obohatil pozorování o červené larvy pakomára kouřového. Není vyloučen ani výskyt houby říční. Po chvíli jsem byl zavolán, abych určil drobné plošnice na jedné z lip srdčitých. Jednalo se o blánatku lipovou. A u paty stromu o běžnou ruměnici pospolnou. Lípu doplnily po jednom druhu borovice vejmutovka, douglaska tisolistá a jedle obrovská. Po několika snímcích tamní zvoničky jsme pokračovali přes státní silnici kouskem aleje k lokalitě Hrbovatky nalézající se západně od vrchu Virotína.

Blánatka lipová (Oxycarenus lavatae)

Zde se na jejich kraji nalézají zajímavá Boží muka, zvané Modlidba, vytvořená sochařem Milanem Doubravou. Jsou šikově a výrazně umístěna na přelomu terénní vlny. Takže se od nich odkrývá pohled na jih a sever. Je zde možno spatřit kousek Sedlíkovic pod Virotínem, nedalekou Štěkěň s kostelem sv. Mikuláše, prosvítající stěnu lomu v zalesněném Brdu nebo např. vzdálenou rozhlednu na Velkém Kamýku, kousek města Písek nebo jasně svítící kostel sv. Jana nad Radomyšlí. Sestup odtud byl okolo nově uzpůsobené vodní nádrže a cestou s ovocnými stromy do Modlešovic. V obci nás upoutala zvonička, nově opravené fasády domů, ale také stará stavení s kamennými zdmi nebo jen výskyt krokusů pod lipami na návsi.

Cesta z obce k archeologické památce Modlešovické sejpy vede zčásti úvozem, který se rozprostře před železniční tratí. Úvoz je vystřídán silnými vrbami.

V křovinách a stromech okolo sejpů jsem očekával výskyt ptactva. Bohužel, bylo to slabé. Pár sýkor, jeden drozd kvíčala - a to bylo vše. S panem Peckou jsme zašli na jedno z míst, kde byla nedávno prováděna seč a vyřezávání náletových dřevin. Místy se zdálo, že vršky sejpů se vracejí k suchomilné květeně. Nešlo si nevšimnout výskytu dutohlávky, suchých trsů kostřavy, vřesu nebo drobných lístků jestřábníku chlupáčku. V terénních depresích mezi jednotlivými hrůbaty pak zadržené vody.

Potěšila nás též prohlídka jedné z drobných tůněk. Na rozdíl od nebřehovického návesního rybníčku zde bylo možno pozorovat drobné „buchanky“, berušky vodní a vodní měkkýše. Např. terčovníka vroubeného (*Planorbis planorbis*), svinutce běloústého (*Anisus leucostoma*) a vzácnou levotočku bažinnou (*Aplexa hypnorum*). Po vodní hladině přebíhal jeden ze zástupců rodu slíďáků.

Pokračováním po malé silničce jsme si mohli všimnout, že u některých z tůněk došlo k prořezávce náletových křovin a stromů. A to i u té, u které jsme s manželkou dříve pozorovali kuňku ohnivou, ropuchu obecnou, skokana hnědého, skokana zeleného, čolka obecného a slyšeli blatnici skvrnitou. Též s výskytem užovky obojkové. V nedalekém háji, snad pololužním, se na starých pařezech nalézaly velké, bohužel již odžilé plodnice vějířovce obrovského.

Další cesta byla již rychlá. Navštívili jsme PP Tůně u Hajske, kde jsme si pověděli něco o místní flóře a fauně. Viděli jsme také nově oživené tůňky uvnitř této přírodní památky a v nich probouzející se vodní rostlinstvo. Lokalitou jsme prošli ke slanickému jezu.

Otava nám poskytla pohled na částečně zdviženou vodní hladinu. Měřeno v nedalekých Strakonících - 22,6 m³.

Stará řeka a Otava

Soutok Staré řeky a Otavy je symbolem změny krajiny. Otava v tato místa přináší jemný písek a kamení a ústí Staré řeky se zanáší. Samotná Stará řeka měla v době naší návštěvy zvýšený stav vody. Což se v letních měsících pronikavě změní. Nedaleko jejího výtoku do Otavy bude 10-15 cm vody a její šíře se zúží na necelé 2 metry. Je možné, že v průběhu dalšího desetiletí budou strakoničtí občané zbaveni přítomnosti procházek okolo této vodní plochy, rybáři zajímavého místa na chytání ryb, ornitologové pozorování vodního a lužního ptactva, entomologové neběžného hmyzu a botanikové vzácných rostlin. Vodu nahradí nevýrazný mokřad a místu samotnému bude chvíli trvat, než se rostliny a živočichové opět rozrůzní. Ale o tom se již mnohokrát psalo a jednalo.

Ze Staré řeky to již bylo pár desítek metrů na strakonická nádraží. Skrze zajímavou, leč zarůstající pískovnu. Kdysi s výskytem břehule říční a zajímavých zástupců blanokřídlých. A nyní ponechanou svému osudu. Tedy spíše tomu lidmi ovlivněnému.

A potom jsme se, spokojeni s putováním krajinou za větru a slunce, rozloučili.

